

รายการอ้างอิง

1. UNAIDS/WHO. UNAIDS report on the global AIDS epidemic [Online]. 2012. Available from : http://www.unaids.org/en/media/unaids/contentassets/documents/epidemiology/2012/gr2012/20121120_UNAIDS_Global_Report_2012_en.pdf [2013, March]
2. สำนักงานสถิติ. เอกสารสถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์ ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2554 : ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักงานสถิติ กองควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. [ออนไลน์]. 2554. แหล่งที่มา: http://www.boe.moph.go.th/files/report/20110401_67083155.pdf [10 สิงหาคม 2554]
3. Kubotani, T., and Engstrom, D. The Roles of Buddhist Temples in the Treatment of HIV/AIDS in Thailand. Journal of Sociology and Social Welfare 32 (2005) : 5-21.
4. Li, L., Lee, S.J., Wen, Y., Lin, C., Wan, D., and Jiraphongsa, C. Antiretroviral therapy adherence among patients living with HIV/AIDS in Thailand. Nurs Health Sci 12 (Jun 2010) : 212-220.
5. Do, N.T., Phiri, K., Bussmann, H., Gaolathe, T., Marlink, R.G., and Wester, C.W. Psychosocial factors affecting medication adherence among HIV-1 infected adults receiving combination antiretroviral therapy (cART) in Botswana. AIDS Res Hum Retroviruses 26 (Jun 2010) : 685-691.
6. Protopopescu, C., Raffi, F., Roux, P., Reynes, J., Dellamonica, P., Spire, B., et al. Factors associated with non-adherence to long-term highly active antiretroviral therapy : a 10 year follow-up analysis with correction for the bias induced by missing data. J Antimicrob Chemother 64 (Sep 2009) : 599-606.
7. Nilsson Schonnesson, L., Williams, M.L., Ross, M.W., Bratt, G., and Keel, B. Factors associated with suboptimal antiretroviral therapy adherence to dose, schedule, and dietary instructions. AIDS Behav 11 (Mar 2007) : 175-183.
8. Paterson, D.L., Swindells, S., Mohr, J., Brester, M., Vergis, E.N., Squier, C., et al. Adherence to protease inhibitor therapy and outcomes in patients with HIV infection. Ann Intern Med 133 (Jul 4 2000) : 21-30.

9. Stone, V.E. Strategies for optimizing adherence to highly active antiretroviral therapy: lessons from research and clinical practice. Clin Infect Dis 33 (2001) : 865-872.
10. Tuldra, A., and Wu, A.W. Interventions to improve adherence to antiretroviral therapy. J Acquir ImmuneDefic Syndr 31 (2002) : S154-157.
11. Kleeberger, C.A., Phair, J.P., Strathdee, S.A., Detels, R., Kingsley, L., and Jacobson, L.P. Determinants of heterogeneous adherence to HIV-antiretroviral therapies in the Multicenter AIDS Cohort Study. J Acquir Immune Defic Syndr 26 (Jan 1 2001) : 82-92.
12. Creswell, J.D., Myers, H.F., Cole, S.W., and Irwin, M.R. Mindfulness meditation Training effects on CD4+ T lymphocytes in HIV-1 infected adults: a small randomized controlled trial. Brain Behav Immun 23 (Feb 2009) : 184-188.
13. Duncan, L.G., Moskowitz, J.T., Neilands, T.B., Dilworth, S.E., Hecht, F.M., and Johnson, M.O. Mindfulness-based stress reduction for HIV treatment side effects : a randomized, wait-list controlled trial. J Pain Symptom Manage 43 (Feb 2012) : 161-171.
14. Robinson, F.P., Mathews, H.L., and Witek-Janusek, L. Psycho-endocrine-immune response to mindfulness-based stress reduction in individuals infected with the human immunodeficiency virus : a quasiexperimental study. J Altern Complement Med 9 (Oct 2003) : 683-694.
15. Jam, S., Imani, A.H., Foroughi, M., SeyedAlinaghi, S., Koochak, H.E., and Mohraz, M. The effects of mindfulness-based stress reduction (MBSR) program in Iranian HIV/AIDS patients: a pilot study. Acta Med Iran 48 (Mar-Apr 2010) : 101-106.
16. Gayner, B., Esplen, M.J., DeRoche, P., Wong, J., Bishop, S., Kavanagh, L., et al. A randomized controlled trial of mindfulness-based stress reduction to manage affective symptoms and improve quality of life in gay men living with HIV. J Behav Med 35 (Jun 2012) : 272-285.

17. Gonzalez, A., Solomon, S.E., Zvolensky, M.J., and Miller, C.T. The interaction of mindful-based attention and awareness and disengagement coping with HIV/AIDS-related stigma in regard to concurrent anxiety and depressive symptoms among adults with HIV/AIDS. J Health Psychol 14 (Apr 2009) : 403-413.
18. ธวัชชัย กฤษณะประกรกิจ, สมจิตร์ มณีกานนท์ และ สมจิตร์ ห่องบุตรศรี. ประสิทธิภาพผลของโปรแกรมการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกเพื่อคลายเครียด. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 46 (2544) : 13-24.
19. กิรณา เต๋ออาร์กซ์, ศรีสมพร ปรีเปรม และ ธวัชชัย กฤษณะประกรกิจ. ผลของการใช้โปรแกรมการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกเพื่อคลายเครียดต่อการลดความเครียดและเพิ่มความจำ. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 55 (2553) : 165-175.
20. นวนันท์ ปิยะวัฒน์วัฒนกุล, ธวัชชัย กฤษณะประกรกิจ, พรทิพย์ บุญเรืองศรี, สมจิตร์ ห่องบุตรศรี และจินตนา สิงขรอาจ. ผลของโปรแกรมการยกระดับจิตสำนึกเพื่อคลายเครียดในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 46 (2544) : 301-309
21. Sriboonpimsuay, W., Promthet, S., Thinkhamrop, J., and Krisanaprakornkit, T. Meditation for Preterm Birth Prevention: A Randomized Controlled Trial in Udonthani, Thailand. International Journal of Public Health Research 1 (2011) : 31-39.
22. ธวัชชัย กฤษณะประกรกิจ. การวัดผลของสมาธิในทางคลินิก. ใน สมาธิบำบัดทางจิตเวช ศาสตร์และสุขภาพจิต Meditation Therapy in Psychiatry and Mental Health, หน้า 179. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
23. กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการติดตามและส่งเสริมการรับประทานยาต้านไวรัสอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2549.
24. Bootman, J.L., Townsend, R.J., and McGhan, W.F. Principle of pharmacoeconomics. Cincinnati (OH): Wharvey Whitney Books. 1996, อ้างอิงใน พรณทิพา ศักดิ์ทอง. คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

25. กรมสุขภาพจิต. การพัฒนาแบบประเมินและการวิเคราะห์ความเครียดด้วยตนเอง สำหรับประชาชนไทยด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข, 2541.
26. นววิวัฒน์ ไพรวัลย์. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การปฏิบัติกิจทางศาสนา พฤติกรรมการดูแลทางการแพทย์กับความผาสุกด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยเอดส์ โรงพยาบาลบาราศนราดรุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
27. ดุสิต สดาวร. Overview of End-of-Life Care in the ICU. ใน ประเสริฐ เลิศสงวนสินชัย, อิศรางค์ นุชประยูร, พรเลิศ ฉัตรแก้ว และ ฉันทชาย สิทธิพันธ์ (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย, หน้า 322. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2552.
28. ปรีชา มณฑาทิกุล. โรคติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์. ใน ปรีชา มณฑาทิกุล, ปวีณา สนธิสมบัติ, สุทธิพร ภัทรชยากุล และชาญกิจ พุดิเลพงษ์ (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยโรคเอดส์, หน้า 20-24. กรุงเทพฯ : กลุ่มเกสซกรดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ (ประเทศไทย), 2551.
29. World Health Organization. Basic documents: World Health Organization. Geneva, Switzerland: WorldHealth Organization, 1948.
30. Fauci, A.S., Pantaleo, G., Stanley, S., and Weissman, D. Immunopathogenic mechanisms of HIV infection. Ann Intern Med 124 (Apr 1 1996) : 654-663.
31. สำนักโรคเอดส์วันโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์อย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2547.
32. Center for Disease Control and Prevention. 1993 Revised Classification System for HIV Infection and Expanded Surveillance Case Definition for AIDS Among Adolescents and Adults [Online]. 1993. Available from : <http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/00018871.htm> [2012, January]
33. Holland, J.C., Jacobson, P., and Breibart W. Psychiatric and psychosocial aspect of HIV infection. In V.T. Devita, S. Hellman, and S.A. Rosenberg (Eds.), AIDS: Etiology, diagnosis, treatment, and prevention. pp. 347-354. Philadelphia : J.B. Lippincott, 1992.
34. ธนา นิลชัยโกวิทย์. เทคนิคการให้คำปรึกษาผู้ป่วย HIV. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน, 2538.

35. Lang, C. Positive steps. Nursing Time 89 (1993) : 54-56.
36. สมภพ เรืองตระกูล. โรคเอดส์อาการทางจิตเวชและการรักษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2548.
37. Belcher, A.E., Dettmore, D., and Holzemer, S.P. Spiritititual and sense of well-being in person with AIDS. Holistic Nursing Practice 3 (1989) : 16-25.
38. วิลาวัณย์ เสนารัตน์, ประสงค์ ลิมตระกูล, ธนารักษ์ สุวรรณประไพศ, ชมนาด พจนามาตร์ และคาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา. การพัฒนาศักยภาพ บุคคล ครอบครัว และชุมชนในการปรับตัวต่อการเจ็บป่วยและเสียชีวิตจากโรคเอดส์. รายงานการวิจัย คณะพยาบาลศาสตรมหาวิทาลัยเชียงใหม่, 2542.
39. ประเวศ วะสี. บนเส้นทางชีวิต: สุขภาวะทางจิต สุขภาวะทางจิตวิญญาณ. หมอชาวบ้าน 22 (2543) : 41-46.
40. เรณูการ์ ทองคำรอด. ความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและพยาบาลจิตเวช, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
41. ธวัชชัย กลุณณะประกกรกิจ, สมจิตร ห่องบุตรศรี และผ่องพรรณ กลุณณะประกกรกิจ. สมาธิบำบัดทางจิตเวชศาสตร์และสุขภาพจิต Meditation Therapy in Psychiatry and Mental Health. พิมพ์ครั้งที่ 1.ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
42. Naranjo, C., and Ornstein, R.E. On the psychology of meditation. Penquin (Non-Classics), 1972.
43. Ospina, M.B., Bond, K., Karkhaneh, M., Tjosvold, L., Vandermeer, B., Liang, Y., et al. Meditation practices for health: state of the research. Evid Rep Technol Assess (Full Rep). (Jun 2007) : 1-263.
44. สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลสังฆปริณายก. วิธีสร้างบุญบารมี. พิมพ์ครั้งที่ 40. กรุงเทพฯ : พิมพ์สวย, 2555.
45. เจก ธนะสิริ. ชีวิตนี้มีศรัทธายิ่งนัก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คราฟแมนเพลส, 2542.
46. The Transcendental meditation (TM) Program. [Online]. 2013. Available from : <http://www.tm.org>. [2013, March]

47. Shah, A.H., Joshi, S.V., Mehrotra, P.P., Potdar, N., and Dhar, H.L. Effect of Saral meditation on intelligence, performance and cardiopulmonary functions. Indian J Med Sci 55 (Nov 2001) : 604-608.
48. Kabat-Zinn, J. Full catastrophe living: using the wisdom of your body and mind to face stress, pain, and illness. New York : Dell Publishing, 1990.
49. Segal, Z.J., Williams, J.M., and Teasdale, J.D. Mindfulness-based cognitive therapy for depression: a new approach to preventing relapse. New York : Guilford Press, 2002.
50. Davidson, R.J., Kabat-Zinn, J., Schumacher, J., Rosenkranz, M., Muller, D., Santorelli, S.F., et al. Alterations in brain and immune function produced by mindfulness meditation. Psychosom Med 65 (Jul-Aug 2003) : 564-570.
51. Solberg, E.E., Ekeberg, O., Holen, A., Ingjer, F., Sandvik, L., Standal, P.A., et al. Hemodynamic changes during long meditation. Appl Psychophysiol Biofeedback 29 (Sep 2004) : 213-221.
52. Cysarz, D., and Bussing, A. Cardiorespiratory synchronization during Zen meditation. Eur J Appl Physiol 95 (Sep 2005) : 88-95.
53. Gallois, P., Forzy, G., Dhont, J.L. [Hormonal changes during relaxation]. Encephale 10 (1984) : 79-82.
54. Michaels, R.R., Parra, J., McCann, D.S., and Vander, A.J. Renin, cortisol, and aldosterone during transcendental meditation. Psychosom Med 41 (Feb 1979) : 50-54.
55. Kabat-Zinn, J., Wheeler, E., Light, T., Skillings, A., Scharf, M.J., Cropley, T.G., et al. Influence of a mindfulness meditation-based stress reduction intervention on rates of skin clearing in patients with moderate to severe psoriasis undergoing phototherapy (UVB) and photochemotherapy (PUVA). Psychosom Med 60 (Sep-Oct 1998) : 625-632.

56. Rosenzweig, S., Reibel, D.K., Greeson, J.M., Edman, J.S., Jasser, S.A., McMearty, K.D.,
et al. Mindfulness-based stress reduction is associated with improved glycemic
control in type 2 diabetes mellitus: a pilot study. Altern Ther Health Med 13
(Sep-Oct 2007) : 36-38.
57. Grossman, P., Tiefenthaler-Gilmer, U., Raysz, A., and Kesper, U. Mindfulness training as
an intervention for fibromyalgia: evidence of postintervention and 3-year follow-
up benefits in well-being. Psychother Psychosom 76 (2007) : 226-233.
58. Zautra, A.J., Davis, M.C., Reich, J.W., Nicassario, P., Tennen, H.,Finan, P., et al.
Comparison of cognitive behavioral and mindfulness meditation interventions on
adaptation to rheumatoid arthritis for patients with and without history of
recurrent depression. J Consult Clin Psychol 76 (Jun 2008) : 408-421.
59. Smith, J.E., Richardson, J., and Hoffman, C., Pilkington, K. Mindfulness-Based Stress
Reduction as supportive therapy in cancer care: systematic review. J Adv Nurs
52 (Nov 2005) : 315-327.
60. Kabat-Zinn, J., Massion, A.O., Kristeller, J., Peterson, L.G., Fletcher, K.E., Pbert, L.,
et al. Effectiveness of a meditation-based stress reduction program in the
treatment of anxiety disorders. Am J Psychiatry 149 (Jul 1992) : 936-943.
61. Sephton, S.E., Salmon, P., Weissbecker, I., Ulmer, C., Floyd, A., Hoover, K., et al.
Mindfulness meditation alleviates depressive symptoms in women with
fibromyalgia: results of a randomized clinical trial. Arthritis Rheum
57 (Feb 15 2007) : 77-85.
62. อัมพร หัสศิริ,ขวัญใจ ธรรมขันโท และแสงอรุณ วงศ์ปัญญา. คู่มือการฝึกสมาธิและการ
จินตนาการในเด็กสมาธิสั้น อายุ 5-11 ปี. การประชุมวิชาการกรมสุขภาพจิต
นานาชาติ ครั้งที่ 8 ประจำปี 2545 สุขภาพจิตกับยาเสพติด : 171-172.
63. Kreitzer, M.J., Gross, C.R., Ye, X., Russas, V., and Treesak, C. Longitudinal impact of
mindfulness meditation on illness burden in solid-organ transplant
recipients. Prog Transplant 15 (Jun 2005) : 166-172.
64. West, M.A. Meditation and the EEG. Psychol Med 10 (1980) : 369-75.

65. Yamamoto, S. Kitamura, Y., Yamada N, Nakashima Y, and Kuroda S. Medial prefrontal cortex and anterior cingulate cortex in the generation of alpha activity induced by Transcendental Meditation: a magnetoencephalographic study. Acta Med Okayama 60 (2006) : 51-8.
66. Murata, T., Takahashi, T., Hamada, T., Omori, M., Kosaka, H., Yoshida, H., et al. Individual trait anxiety levels characterizing the properties of zen meditation. Neuropsychobiology 50 (2004) : 189-194.
67. Greeson, J.M. Mindfulness Research Update : 2008. Complement Health Pract Rev, 2009.
68. พริ้มเพรา ดิษยณิข, วาสนา พัฒนกำจร. การใช้วิธีปัสสนากรรมฐานในการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กวัยรุ่นที่ติดสารเสพติดประเภทยาบ้า. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย 7 (2542) : 91-100.
69. Paterson D, Swindells S, Mohr J, et al. Adherence to protease inhibitor therapy and outcomes in patients with HIV infection. Ann Intern Med 133, (2000) : 21-30.
70. อรรณพ หิรัญดิษฐ์. Strategies to Improve Adherence to Antiretroviral Therapy. ใน ปรีชา มณฑานติกุล, ปวีณา สนธิสมบัติ, สุทธิพร ภัทรชยากุล และชาญกิจ พุดิเลพงษ์ (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยโรคเอดส์, หน้า 20-24. กรุงเทพฯ: กลุ่มเอกสารดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ (ประเทศไทย), 2551.
71. ศูนย์พัฒนาระบบบริการยาต้านไวรัสสำหรับผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ในประเทศไทย. แนวทางการตรวจวินิจฉัยและการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ระดับชาติ ปี พ.ศ. 2553. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
72. Ware, J.E., Jr., and Sherbourne, C.D. The MOS 36-item short-form health survey (SF-36). I. Conceptual framework and item selection. Med Care 30 (Jun 1992) : 473-483.
73. Development of the World Health Organization WHOQOL-BREF quality of life assessment. The WHOQOL Group. Psychol Med 28 (May 1998) : 551-558.
74. Bergner, M., Bobbitt, R.A., Carter, W.B., and Gilson, B.S. The Sickness Impact Profile: development and final revision of a health status measure. Med Care 19 (Aug 1981) : 787-805.

75. Hunt, S.M., McKenna, S.P., McEwen, J., Backett, E.M., Williams, J., and Papp, E.
A quantitative approach to perceived health status: a validation study.
J Epidemiol Community Health 34 (Dec 1980) : 281-286.
76. Brooks, R. EuroQol: the current state of play. Health Policy. 37 (Jul 1996) : 53-72.
77. Cella, D.F., Tulsky, D.S., Gray, G., Sarafian, B., Linn, E., Bonomi, A., et al.
The Functional Assessment of Cancer Therapy scale: development and validation of the general measure. J Clin Oncol 11 (Mar 1993) : 570-579.
78. พรรณทิพา สักดิ์ทอง. คุณภาพชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพ Health-Related Quality of life. Thai Pharm Health Sci J 3 (2007) : 327-337.
79. กรมสุขภาพจิต. แบบประเมินและวิเคราะห์ความเครียดด้วยตนเอง. [ออนไลน์]. 2556.
แหล่งที่มา: <http://www.dmh.go.th/ebook/view.asp?id=134> [28 มีนาคม 2556]
80. กรมสุขภาพจิต. แบบประเมินความเครียดสวนปรง. [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา:
<http://www.dmh.go.th/test/stress/> [28 มีนาคม 2556]
81. สุชีรา ภัทรายุทธวรรตน์. แบบวัดความเครียดสำหรับคนไทย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 45 (2543) : 237-50.
82. กรมสุขภาพจิต. แบบประเมินความเครียด (ST-5). [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา:
<http://www.dmh.go.th/test/qtests/>. [19 มีนาคม 2556]
83. อรพรรณ ศิลปกิจ. แบบวัดความเครียดฉบับศรีธัญญา. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย 16 (2551) : 177-182.
84. อรพรรณ ศิลปกิจ. ความเครียดของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย 17 (2551) : 37-44.
85. Hungelmann, J., Kenkel-Rossi, E., Klassen, L., and Stollenwerk, R. Focus on spiritual well-being: harmonious interconnectedness of mind-body-spirit--use of the JAREL spiritual well-being scale. Geriatr Nurs 17 (Nov-Dec 1996) : 262-266.
86. Herth, K. Abbreviated instrument to measure hope: development and psychometric evaluation. J Adv Nurs 17 (Oct 1992) : 1251-1259.
87. Howden, J.W. Development and psychometric characteristics of spirituality assessment scale. [abstracts].[Ph.D. Dissertation]:Texas Woman's University: 1992.
Available from : Dissertation Abstract Interational/UMI No.9312917.

88. Ellison, W.C. Spiritual Well-Belling : Conceptualization and Measurement. Journal of Psychology and Theology 11 (1983) : 330-40.
89. Linehan, M.M. Dialectical behavior therapy for borderline personality disorder. Theory and method. Bull Menninger Clin. 51 (May 1987) : 261-276.
90. Teasdale, J.D. Emotional processing, three modes of mind and the prevention of relapse in depression. Behav Res Ther 37 (Jul 1999) : S53-77.
91. Lau, M.A., Bishop, S.R., Segal, Z.V., Buis, T., Anderson, N.D., Carlson, L., et al. The Toronto Mindfulness Scale : development and validation. J Clin Psychol 62 (Dec 2006) : 1445-1467.
92. Brown, K.W., and Ryan, R.M. The benefits of being present: mindfulness and its role in psychological well-being. J Pers Soc Psychol 84 (Apr 2003) : 822-848.
93. Cardaciotto, L., Herbert, J.D., Forman, E.M., Moitra, E., and Farrow, V. The assessment of present-moment awareness and acceptance: the Philadelphia Mindfulness Scale. Assessment 15 (Jun 2008) : 204-223.
94. ชัชวาลย์ ศิลปกิจ, อรวรรณ ศิลปกิจ และภัทราพร วิสาจันทร์. ความตรงของ Philadelphia Mindfulness Scale ฉบับภาษาไทย. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย 19 (2554) : 140-147.
95. Cohen, J. Quantitative Methods in Psychology. Psychological Bulletin 112 (1992) : 155-159.
96. Nasreddine, Z.S., Phillips, N.A., Bedirian, V., Charbonneau, S., Whitehead, V., Collin, I., et al. The Montreal Cognitive Assessment, MoCA: a brief screening tool for mild cognitive impairment. J Am Geriatr Soc 53 (Apr 2005) : 695-699.
97. Hemrungronj, S. The Montreal Cognitive Assessment (MoCA) Thai Version March 15, 2007 [Online]. 2007. Available from : [http://www.cueid.org/ component/option,com_docman/task,doc_download/gid,1651/Itemid,42/](http://www.cueid.org/component/option,com_docman/task,doc_download/gid,1651/Itemid,42/) [2011, December]

98. นายไพศาล แดงพัฒนพงศ์. ความชุกของภาวะทุพโภชนาการระยะแรกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่ติดเชื้อเอชไอวีในคลินิกโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และคลินิกภูมิคุ้มกัน ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
99. สุทธิณี ตันพงศ์เจริญ. การให้ความรู้โดยเภสัชกรต่อความร่วมมือในการใช้ยาต้านไวรัสเอชไอวี ณ โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิก ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
100. Knobel, H., Alonso, J., Casado, J.L., Collazos, J., Gonzalez, J., Ruiz, I., et al. Validation of a simplified medication adherence questionnaire in a large cohort of HIV-infected patients: the GEEMA Study. AIDS 16 (Mar 2002) : 605-613.
101. Tongsiri, S. The Thai population-based preference scores for EQ-5D health states. Nonthaburi: Ministry of Public Health, 2009.
102. Sakthong, P., Schommer, J.C., Gross, C.R., Prasithsirikul, W., and Sakulbumrungsil R. Health Utility in Patients with HIV/AIDS in Thailand. Value in Health 12 (2009) : 377-384.
103. Cleary, P.D., Fowler, F.J., Jr., Weissman, J., Massagli, M.P., Wilson, I., and Seage, G.R., 3rd, et al. Health-related quality of life in persons with acquired immune deficiency syndrome. Med Care 31 (Jul 1993) : 569-580.
104. Cunningham, W.E., Bozzette, S.A., Hays, R.D., Kanouse, D.E., and Shapiro, M.F. Comparison of health-related quality of life in clinical trial and nonclinical trial Human immunodeficiency virus-infected cohorts. Med Care 33 (Apr 1995) : AS15-25.
105. Whalen, C.C., Antani, M., Carey, J., Landefeld, C.S. An index of symptoms for infection with human immunodeficiency virus: reliability and validity. J Clin Epidemiol 47 (May 1994) : 537-546.

106. Walters, S.J., and Brazier, J.E. Comparison of the minimally important difference for two health state utility measures: EQ-5D and SF-6D. Qual Life Res 14 (Aug 2005) : 1523-1532.
107. Cipolle, R.J., Strand, L.M., Morley, P.C. Pharmaceutical care practice. New York : McGill Hill, 1998.